

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ชุมชนผ่านโครงการ
“ห้องสมุดเพื่อน้อง”: โรงเรียนบ้านฉลอง จ. ภูเก็ต
Development of Learning Resources in the Community
"Library Project for Younger": Banchalong School, Phuket

ปิยะกานต์ หนูประกอบ

สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
e-mail: piyakan.n@pkru.ac.th/ kan_noo@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนบ้านฉลอง อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน โดยทำการศึกษาผ่านโครงการห้องสมุดเพื่อน้อง ซึ่งมีการจัดกิจกรรม 1) จัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุด และ 2) การอบรมยุวบรรณารักษ์ เครื่องมือที่ใช้คือแบบบันทึกการสังเกต และแบบการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ผลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร ส่งเสริมและสนับสนุนโดยจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาห้องสมุด และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลฉลอง อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ตผู้ปฏิบัติงาน (คุณครูบรรณารักษ์ หรือคุณครูประจำห้องสมุด) จัดพื้นที่เป็นสัดส่วนให้เหมาะสมกับทุกช่วงวัย จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามกลุ่มสาระวิชา และสร้างยุวบรรณารักษ์ ผู้ใช้บริการ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) นักเรียนเข้ามาใช้บริการการอ่าน เช่น มุมเยาวชน และเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษที่จัดในช่วงเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2) ครูใช้ทรัพยากรสารสนเทศเป็นสื่อการสอน พร้อมทั้งใช้สถานที่ในการทำกิจกรรมของวิชาที่สอน 3) ผู้บริหารใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารสถานบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน และใช้พื้นที่ในการประชุมกับตัวแทนชุมชน และ 4) ผู้ปกครอง เข้ามาให้บริการการอ่าน เช่น มุมนิตยสารและหนังสือพิมพ์

คำสำคัญ:

แหล่งเรียนรู้ชุมชน, ห้องสมุดเพื่อน้อง, ห้องสมุดโรงเรียน

Abstract

This study is based on the quantitative research. The research aimed to develop the library of Banchalong School, Phuket as a community's learning center through "Library Project for the Youth". The following activities: 1) designing the school library environment, and 2) training students to be librarian in the school

library. The research instruments are the observation record form and the interview. Analyze the results by content analysis.

The finding indicated that: The school administrators allocated budgets for develop schools library and cooperate with Chalong District Administrative Organization. Operators (librarian or teachers who took responsibilities of the library) designed the school library suitable environment for each groups that categorized by ages, created reading promotion activities based on the Basic Education Core Curriculum and training students to be a librarian in the school library. The users of school library can be divided to 4 groups: 1) Students accessed to reading corner service e.g. youth corner and special activities area. 2) Teachers accessed to bring students to use library resources as instructional media. 3) Administrators attended to search information resources to support their administrative and use the library space as the meeting section with community committee. And 4) parents accessed to periodical services e.g. magazines and newspapers.

Keywords:

Community Learning Resources, Library for Younger, Library School

บทนำ

ประเทศไทยมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไทยไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) มีทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาองค์รวมของประเทศ แต่ในยุทธศาสตร์ที่ 3 มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, 2560) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ในประเด็น “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” โดยพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556, หน้า 1) ซึ่งเชื่อมโยงกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2574) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ว่าด้วยการพัฒนา ศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้ได้กล่าวถึง แหล่งเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญของแหล่งการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง จึงได้กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ในมาตรา 25 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ไว้ดังนี้ “มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์อุทยาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ”

จากมาตรา 25 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวถึง แหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งในบริบทของสังคมไทยแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่ง

โดยเฉพาะห้องสมุดโรงเรียน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) กล่าวว่า “ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญของโรงเรียน รองรับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และแก้ไขปัญหา ใช้การอ่านเพื่อพัฒนาตนเองและเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมโลก” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเห็นชอบให้กำหนดมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2556 โดยแบ่งออกเป็น 5 หมวด คือ

หมวดที่ 1 มาตรฐานด้านผู้บริหาร

หมวดที่ 2 มาตรฐานด้านครูซึ่งแบ่งออกเป็นครูหรือบุคลากรทำหน้าที่บรรณารักษ์และครูผู้สอน

หมวดที่ 3 มาตรฐานด้านนักเรียน

หมวดที่ 4 มาตรฐานด้านทรัพยากรสารสนเทศ

หมวดที่ 5 มาตรฐานด้านอาคารสถานที่และวัสดุครุภัณฑ์

วิสัยทัศน์ในมาตรฐานห้องสมุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 15-17) ไว้ดังนี้ “ห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นห้องสมุดมีชีวิตที่ได้มาตรฐาน มีบรรณารักษ์ที่มีประสิทธิภาพให้บริการทรัพยากรสารสนเทศครบถ้วนและทันสมัย มุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และแก้ไขปัญหา ใช้การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง และเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมโลก” ดังนั้น จากวิสัยทัศน์ดังกล่าว ห้องสมุดโรงเรียน ถือเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตประเภทหนึ่งที่รัฐควรส่งเสริมและพัฒนา เนื่องจากเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศและเผยแพร่ความรู้ อีกทั้งห้องสมุดโรงเรียนยังเป็นแหล่งรวบรวมวัสดุสารสนเทศทุกประเภท เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการได้ศึกษาค้นคว้าตามความสนใจและตามความต้องการเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ในการพัฒนาสติปัญญา พัฒนาจิตใจ และพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาครอบครัว และสังคมต่อไปในอนาคต สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552, หน้า 13) ให้ความหมายแหล่งเรียนรู้ไว้ว่า เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ที่ทำให้เกิดการใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเป็นบุคคลที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้ ภาณุจนา อัจฉาญา (2552, หน้า 12) กล่าวว่า แหล่งการเรียนรู้ หมายถึง คน สถานที่ สิ่งของที่มีความสำคัญและมีความหมาย นำไปสู่การเรียนรู้การสอนหรือการถ่ายทอดเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ เช่นเดียวกับเสาวภา ประพันธ์วงศ์ (2551, หน้า 16) ที่ให้ความหมายแหล่งการเรียนรู้ไว้ว่า สถานที่ที่มีองค์ประกอบแห่งความรู้ในศาสตร์และสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิต และพัฒนาอาชีพสามารถนำมาถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ให้ผู้อื่นอย่างมีระบบ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นแหล่งที่บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วย ตนเองตามความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และศักยภาพของบุคคล

โรงเรียนบ้านฉลอง อ. เมือง จ. ภูเก็ต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภูเก็ตได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “เป็นโรงเรียนวิถีไทย สร้างนักเรียนมีคุณธรรม นำความรู้ สู่สากล ชุมชนมีส่วนร่วม บนพื้นฐานความพอเพียง” (โรงเรียนบ้านฉลอง, 2560) ซึ่งผู้บริหารได้มอบนโยบาย

แก่คุณครูในการจัดกิจกรรมพิเศษให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ทางโรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลคลอง อำเภอมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ในการพัฒนาและปรับปรุง ห้องสมุดโรงเรียนบ้านฉลองให้เป็น “ห้องสมุดชุมชนตำบลฉลอง” แต่ในขณะนั้นครูประจำห้องสมุดเข้ามารับงานใหม่และอยู่ในขั้นตอนกำลังศึกษางานที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุด

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ชุมชนผ่านโครงการ “ห้องสมุดเพื่อน้อง” โรงเรียนบ้านฉลอง จ. ภูเก็ต โดยใช้กิจกรรม 1) จัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุด เพื่อนำข้อมูลและวิธีการ ไปใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุดให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ และ 2) การอบรมยุวบรรณารักษ์ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นยุวบรรณารักษ์ที่มีทักษะ ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานในห้องสมุดเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาและบริหารจัดการของสมุด โรงเรียนบ้านฉลอง อ. เมือง จ. ภูเก็ต ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนบ้านฉลอง อ. เมือง จ. ภูเก็ต เป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ตจากระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
2. สำรวจความต้องการก่อนลงพื้นที่ให้บริการ โดยส่งแบบสำรวจให้แก่โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต จำนวน 49 แห่ง
3. นำรายชื่อโรงเรียนที่ตอบกลับภายในระยะเวลาที่กำหนด จำนวน 5 แห่ง เข้าพิจารณาโดยคณะกรรมการสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์
4. ประสานงานหน่วยงานเพื่อสำรวจสภาพห้องสมุดเพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้นนำมาวางแผนการดำเนินงาน

ภาพที่ 1 ห้องสมุดเพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น

ภาพที่ 2 มุมนั่งอ่านหนังสือ

ภาพที่ 3 มุมหนังสืออาเซียน

ภาพที่ 4 มุมนั่งเล่น

ภาพที่ 5 นิสิตเข้าร่วมโครงการ

ภาพที่ 6 การจัดเตรียมพื้นที่

ภาพที่ 7 การอบรมยุวบรรณารักษ์

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

สรุปผล

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ชุมชนผ่านโครงการ “ห้องสมุดเพื่อน้อง” โรงเรียนบ้านฉลอง จ. ภูเก็ต โดยผ่านกิจกรรม ดังต่อไปนี้ 1) จัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุด และ 2) การอบรมยุวบรรณารักษ์ ผลการศึกษา พบว่า กิจกรรมที่ 1 จัดสภาพแวดล้อมของห้องสมุด เป็นการเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ในการเพิ่มศักยภาพการเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน กิจกรรมที่ 2 การอบรมยุวบรรณารักษ์ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และช่วยงานห้องสมุดโรงเรียน

จากการสัมภาษณ์ในการจัดกิจกรรมข้างต้นเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร ส่งเสริมและสนับสนุนโดยจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาห้องสมุด และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลฉลอง อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ผู้ปฏิบัติงาน (คุณครูบรรณารักษ์ หรือคุณครูประจำห้องสมุด) จัดพื้นที่เป็นสัดส่วนให้เหมาะสมกับทุกช่วงวัย จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามกลุ่มสาระวิชา และสร้างยุวบรรณารักษ์ และผู้ใช้บริการแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. นักเรียน เข้าห้องสมุดเพื่อมาใช้บริการการอ่าน เช่น มุมเยาวชน และเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษที่จัดในช่วงเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ พบว่า ด้านทรัพยากรสารสนเทศ (หนังสือการ์ตูน นิทาน นิยาย และแบบเรียน) มีจำนวนมาก แต่ทรัพยากรส่วนใหญ่ไม่ทันสมัย ด้านการให้บริการ มีการจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศบนชั้นสามารถค้นหาได้ง่ายและรวดเร็ว ด้านบุคลากร มีให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการให้บริการ และบุคลากรให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดี และด้านสถานที่ ห้องสะอาดเป็นระเบียบ พร้อมใช้งาน และมีป้ายบอกประเภทสิ่งพิมพ์ที่ชัดเจน สะดวกต่อการค้นหา ข้อเสนอแนะควรจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

2. ครู เข้าห้องสมุดเพื่อมาใช้ทรัพยากรสารสนเทศเป็นสื่อการสอน พร้อมทั้งใช้สถานที่ในการทำกิจกรรมของวิชาที่สอน พบว่า ด้านทรัพยากรสารสนเทศ (หนังสือตามกลุ่มสาระวิชา นิตยสารและหนังสือพิมพ์) ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการตรงต่อความต้องการ แต่มีจำนวนน้อย ด้านการให้บริการ แต่ระยะเวลาการยืม-คืน ไม่เหมาะสม เนื่องจากครูผู้รับผิดชอบมีการจัดการสอน และการจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศบนชั้นสามารถค้นหาได้ง่ายและรวดเร็ว ด้านบุคลากร มีการให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการให้บริการ บุคลากรให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดี แต่ขาดอุปกรณ์ในการสืบค้น และด้านสถานที่ ห้องสะอาด เป็นระเบียบพร้อมใช้งาน และมีป้ายบอกประเภทสิ่งพิมพ์ที่ชัดเจน สะดวกต่อการค้นหา ข้อเสนอแนะ ควรให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานห้องสมุดให้ครูที่สนใจด้วย

3. ผู้บริหาร เข้าห้องสมุดเพื่อมาใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน และใช้พื้นที่ในการประชุมกับตัวแทนชุมชน พบว่า ด้านทรัพยากรสารสนเทศ (หนังสือบริหารสถานศึกษา ระเบียบกระทรวง และวารสาร) สารสนเทศหรือข้อมูลที่ได้รับตรงตามความต้องการ แต่วารสารที่บอกรับยังไม่ตรงกับความต้องการ ด้านการให้บริการ มีการจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศบนชั้นสามารถค้นหาได้ง่ายและรวดเร็ว ด้านบุคลากร มีให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการให้บริการ บุคลากรให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดี แต่ขาดอุปกรณ์ในการสืบค้น แต่ระยะเวลาการยืม-คืน เนื่องจากครูผู้รับผิดชอบมีการจัดการสอน และด้านสถานที่ ห้องสะอาด เป็นระเบียบพร้อมใช้งาน และมีป้ายบอกประเภทสิ่งพิมพ์ที่ชัดเจน สะดวกต่อการค้นหา

4. ผู้ปกครอง เข้าห้องสมุดเพื่อมาใช้บริการการอ่าน พบว่า ด้านทรัพยากรสารสนเทศ (มุนิตยสาร และหนังสือพิมพ์) มีจำนวนน้อย ด้านการให้บริการ มีการจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศบนชั้นสามารถค้นหาได้ง่ายและรวดเร็ว ด้านบุคลากร มีการให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดี และด้านสถานที่ ห้องสะอาด เป็นระเบียบ ปลอดภัยพร้อมใช้งาน และมีป้ายบอกประเภทสิ่งพิมพ์ที่ชัดเจน สะดวกต่อการค้นหา

จากการวิจัยเรื่อง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ชุมชนผ่านโครงการ “ห้องสมุดเพื่อน้อง”: โรงเรียนบ้านฉลอง จ. ภูเก็ต นำไปสู่การพัฒนา “ห้องสมุดชุมชนตำบลฉลอง” เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเพิ่มศักยภาพแหล่งเรียนรู้ชุมชนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จัดสรรบุคลากรของห้องสมุดให้มีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานและการให้บริการ
การนำไปใช้ประโยชน์

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนเป็นห้องสมุดชุมชน
2. เป็นแนวทางในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม

ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

รายการอ้างอิง

กาญจนา อัจฉาญ. (2552). แหล่งการเรียนรู้ห้วยมุก. *วารสารวิชาการ*, 12(4), 12-17.

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี. (2560). เข้าถึงได้จาก <http://www.prachinburi.go.th/yut-chart20.pdf>

โรงเรียนบ้านฉลอง. (2560). *วิสัยทัศน์*. เข้าถึงได้จาก

<http://banchalong.ac.th/index.php/2014-10-16-05-01-21>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน พุทธศักราช ๒๕๕๖*. เข้าถึงได้จาก http://www.lpn1.obec.go.th/super1/wp-content/uploads/2018/06/Library_2556.pdf

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน พุทธศักราช ๒๕๕๖*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต*. เข้าถึงได้จาก http://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=8301

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). *สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙*.

กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). รายงานการวิจัย การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ตั้งแต่ พ.ศ. 2542-2547 (ฉบับสมบูรณ์). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

เสาวภา ประพันธ์วงศ์. (2551). การจัดการแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต: ห้องสมุด. อินฟอร์เมชัน, 15(1), 14-19.